

meem ūlepeneem Japanu usbrukumeem, bet tahdas ūnas isleekas pahrfpihletas. Pateesa zihua ar Japanu floti laikam sahlsees tikai tad, kad muhsu eskadra buhs aisbraukuse Sunda ūaldam, Indijas okeanā, garam un lihds tureenei wehl tahlsch zela gasgals. „Now. Wr.“ apiahda, kahdas gruhtibas japaahrwar muhsu flotei ūchin ūlojumā. Katru deenu muhsu fuki ūadebsina 3140 tonnu jeb 194,680 pudu ogle-, pee kam fuki nemas nebrauz pilnā ūparā, kad ogles teek isleetotas wehl trihskahrt wairak. Iš ūs tuhlsots nobrauktu juhras juhdschu, muhsu eskadrai waijabsigs 16,969 tonnu jeb 1 milj. 52,078 pudu oglu. Pee tam jaeggaumē, ka lihds ūhim Baltijas eskadra nobraukuse tikai 5 tuhlsots juhdschu, bet ka wiſs ūelsch no Rēweles lihds Vladivostokas reidai istaifa ap 18 tuhlsots juhras juhdschu. Bet fuki — ūka „Now. Wr.“ nepatehrē ogles ween. Tagadejo fugu ūatlī ūrāsa milfigu wairumu ūalda (t. i. ne juhras) ūhdens, ūku newar no peekraasteem ūabuht, maſchinas aprīl ūoli ūauds wiſadus ūmehru materialus, ūuga ūaudim pastahwigi jaatjauno prōvijantu ūrahjumi, ūgu mechanismi un maschinu eetaifes weenmehr bojajās un tās jaisslabo ar ūeigu. Ogles tahlakā brauzeenā newareš wairs ehrti eenemt ūahdā ūstā; oglu pahrlahdeshana buhs jaissbara ūaschreis ūs ūlojas juhras, ūt ūlki ūwaida ūgus. Gruhtibas un neehrtibas ūahw te preesshā ūs ūatra ūola un nemas wehl nau ūosakams, ūa ar ūinām ūiks galā Baltijas eskadra.

Lai sekmētu kara-darbus uz juhras „Nowoje Wremja” eetiz pat sāriņķot mehl trefčo eskađri. Šo waretu fastahdit no Melnās juhras flotes, peeweenot jauni buhweto brūnu-lugi „Slawa”, daschus brūnu-lugus un pēhdigi atlikušķās 15 torpedu laivas. Bet te zēl cerunu, ka Kreevija newarot tatschu wiſas ūwās veekrastes aistaht bes kahdas apšārdības, aissuhrot wiſus ūwās ipehķus uz tāhļajeem austrumeem. —

No ahrsemēt.

Ungarija un winas tautas weetneeku nams.

Ungarijas ministru preleßchneekam grahfam Tiszam isde-
wees, lai ſawalbitu nepatihkamos vretineekus, bſiku robu ee-
zirſt Ungarijas tautas weineelu nama paſtahwibā: 6. (19.)
nowembri wünsch ar waru isdabujis tautas weetneelu namā
likumu zauri, pehz ſura nu waldbiba war rihkotees, kā tai
patihk um pats tautas weetneelu nams paleek tikai formas
pehz. Tuhlit pehz tam ari tautas weetneelu nams at-
laifts us mahjām.

Zaunpeenemto likumu, kürsch pawisam pahrgroza tautas weetneelu nama darbibas kahrtibu, ziteem wahrdeem waretu fault par tautas weetneelu nama „kahrtibas russi.“ Wezais Ungarijas tautas weetneelu nama kahrtibas rullis tika ūstahbits 1867. g., ta tad pareischu ar walstishaiwerhmes eeweſchanu. Wifadā ſind tas bij — labi domats, kaut gan masak dibinatis uſ kahdeem praktiskeem peedſihwojumeem. Vehz ſchi kahrtibas russka fatrs tautas weetneeks war runat, par ko tam tihl un zif ilgi tam tihl. Ja wiſch eesneeds kahdu preeſchlikumu, tad pat tam teefibas diwreis wahrdu dabüt. Bet preeſchlikumus fatrs tautas weetneeks war eesneegt, zif wehläs un ahtraf pee goliga nolehmuma tautas weetneelu nams newar tift, kamehr now wairs neweena runatoja alteezigā leetā. Bet atkal, kad 20 tautas weetneeli wehläs, war fatra ūkla jontajumiņa proſit nobalſkoſchanu ar hoflu uſtaukſchanu.

No ideala redses punkta skatoties, pret schahdu fahrtibas rulli buhtu mas̄ ko eebilst. Kad katrs tautas weetneeks par wiſām leetām turetu augšas un zeenitu winam no tautas pēcshķirtas teesības, kad wiham arween ruhpetu leeta, tad wiſāc ari nekad tās neleetigi newalfās. Bet pateesibā isnahza zitadaki. Tautas weetneku nama ūanā ūanāk, peem, kā Ungarija, neween daschadu tautibu, bet ari daschadu schēru preelschstahwji, kureem pretejas intreses. Katrs grib iſwest sawas resp. sawas schēras domas, sawu pahrleezibū ne ar zilwelui zeeīgeem garigeem eeroſcheem, bet tā ūakot — ar waru, ar duhri. Iſrahdijs, ka baudsi tautas weetneki sawas schēras intreschu labā mina or kahjām wiſas walsts, wiſas semes intreses. Tautas weetneku mafatā daka, lai aissawetu ūcho pehz wiſas 'domām fātīgo semeslikumu iſboschanu, stahjās nu pretim neween ar garigeem eeroſcheem, apgahšot un peerahdot pretineefu domas par nepareiſām, bet no ūawas puſes atkal ar waru; wihi trokščoja, runaja tulſchas blehaas waj ūitadi ūawēja parlamenta darbibu. Schahdu rihžibū, ar kure ūafitaji pehdejōs gadōs buhs eepaſiņuſchees ihpaschi no notikumeem Austrijas parlamentā, ar ūeſchhu wahrdū ūauz par obſtruſziiju. Un wezais fahrtibas rulſis nu ūheem obſtruſzionistēm jeb tautas weetneku nama darsbibas ūarvējeem bij ūewiſchki pa prahtam. Kad nahjās apſpreest ūahdu likumu, kuresh teem nepatika, bet, ko wareja paredset, ūa wairums iſwedis ūauri, tad tee ūehmās deenām ūunat un kult tulſchus ūalmus, lai tik par leetu newaretu reis ūee ūahda ūala tik. Tā ūika ūawēta semes likumu doschana un tamdehk now brihnūms, ūa ūojās semes, ūur ūewiſchka ūehrga ū obſtruſziiju, kā peem. Austrija, semes likumboschana taħlu paſlikusi pakal ūitām Wakar-Giropas walstium. Dūħwe negaida un ūas negrib tai liħds eet, paleek pakal. Ūewiſchka ūpostā taħħdās semes nu ir waldbibas, ūuras ūpeetas ūuretees ūe semes ūatmarkas likumeem. Bes iauueem likumeem nemar iſſift, het

werfmes likumeem. Bej jauneem likumeem newar ijjut, bet zauri dabut tos ari naw eespehjams. Ta tas bija ari Ungarija. Diwi ministru presidenti: Sels un grahfs Schuen-Hederwarijs, mehneseheem welti ispuhlejuschees dabut zauri wisnepeeszeeschamakos likumus, proti kara-slaufibas likumu un budschetu, — atkahpas no amata. Nu nahza schinj weetd bahrgs fung — grahfs Tisza. Winsch nestatijas ne us semes likumeem, ne us konstituziju, pehz wina domam — to waldbiba gribaja, to wajadseja dabut zauri un lautschu ari ar waru. Wissteidsmakos likumu kara-leetas, peedruudot tautas weetneeku namam.

ka nepeenenschanas gabijumā winsch eemedis jaunu kahrtibas rulli, grafs Tisza laimigi dabuja zauri. Bet nu bij iswedamī wehl daſſhi likumi, kurus ministru presidents apsinojās, ka pee lihdſſchinesjās kahrtibas tas tam nekahdā finā nei doſees. Tam-dehēt grafs Tisza iſtrahdaja jaunu kahrtibas rulli, vēz ūra wiſs tautas weetneku nams zits nekas wairs nawa kā preefſchanas aparats, kureſch pee wiſa, ko waldiba grib, paſaka ja. Nama preefſchehbetajam teek dota neaprobeschota wara: winsch war runatajam atnaemt waj nedot wahrdu, pahrtraukt debates, likt nobalſot un t. t. Pehdigī, waldiba ſinomōs gabijumōs war rihkotees ari pilnigi bes parlamenta, wehlak, tā ſafot, tam pasmojot tikai likumus dehēt veenenschanas. Protams, ka ſchim kahrtibas rullim, tas tautas weetneku namam laupa wina ihsto noſihmi, tautas weetneku nama maſakā dala bij kahjām, rokām pretim. Bet grafs Tisza par to nebehdaja. Winu ſeſideen (6. now.) winsch zehla tautas weetneku namam preefſchā ſawu jauno kahrtibas rulli. Maſakā dala ſleeds, blaſtās, klapē ar kahjām, ſweeſch frehſlus, fit ar linijaleem galdu, met tintnizas, fit plauſtas — no wiſa preefſchlikuma, ko ſelre- tars nolasa — sahle, protams, ne wahrda nerwar dſirbet. Un kom to ari wajaga dſirbet. Ar wairumu jau Tisza ee- preefſch weenojees. Peežu minuſchu laiſa jaunais kahrti- bas rullis padarits par likumu, un turpat teek paſludinats, la tautas weetneku nams alaifis uſ mahjām ur nolasits protokols. Un tas wiſs ne pilnā ſtundas laiſa. Trokñis, uſbudinajums, kleegſchana — nepaneſami.

Naw wahrdam weetas — grafs Tifza pastrahdajis waras darbus pēe Ungarijas valstis fatwerkmes. Bet ari jaewehero, ka eemeslu us to demusi tautas weetneeku nama masakās dākas teepiga un nepanefama istureschanās. Tas nu vrenreis naw jaismirst, ka reakzionareem jeb atpakaļrahpuligeem elementeem nefas naw til patihkami, kā brihwibas neleetiga walfaschana no teem, kas teizās brihwibu aissstahwot un winas wahrdā runajot. Schahda istureschanās dod reakzionareem eeemeslu, atnemt ari masakās, elementarukās brihwibas, kuras nespeezeeschami wajabsigas pēe latra kulturas darba tautā. Ka nefas til bahrgi neatreebjās kā nelikumibas un waras stahwoklis semē, to tee, kas waru isleeto, masak peedomā. Ari grafs Tifza. Winsch war buht tagad lepns us uswaru, lai nu kahdu. Winsch waldis ar waru, jo ne par welti winu Ungarija fauz par wiħru „ar dsejjs roku“. Kahdā stahwokli jeme zaur wina walbischonu noķuhš, tas tam masak ruhp.

Otrlahrt, ka Ungarija tautas weetneeku nams tahdā stahwolks nolluwis, pee tam wišwairak wainigs tautas weetneeku wehleschanu līkums. Teem wihireem, kureem tur līkums peešķir, dehl winu mantas stahwolks, teesibas, tikt eewehleteem par tautas pilnwarneekeem, tautas weetneeku nams naw wairak nekas kā delorazijs, ka aissegs winu schaurām patigām interesēm. Tauta ar winas patefām vajadsibām teem mistahka stahw no sirds. Wini wišlabak ištiku bes ia, tamdeht tee ari balsoja ta anulešchanai jeb spehka aimemšchanai. Ungarijai, tāpat kā Austrijai, wiſadā sinā paredsamas juſu beenos, raihi peeđihwojumi, kamehr tur dsihwojoschās daſchadās tautas tiktahl pīeaugs un nogatawosees garigā sinā, ka tās spehs nobinimat tahdu parlamentu jeb tautas weetneeku namu, kureh ari buhs schi wahrda zeenings. Jauni zeli un jaunas tekas ari walstju un tautu dsihwē naw tik weegli atrodami un siaigajami. Bet to war droſchi teikt, 6. novembrī eeguhtee Dīzdas panahlumi nepeederēs pee gaisiņajām lapām Ungarijas wehsturē, nemas nerunajot par to, ka wina draugi, kā grahfs Andrašchi, bijuschais ministru presidents Šels un ziti jau no ta ūklihruſchees, iſſalot pretestību par wina warmahzigo rīkofschanos.

No Wahzijas. Peedalishanás pee otrá meera kon-
gresfa. „Düna-Zeit.“ 13. (26.) nowembrí telegrafé no Ber-
lines, fa Wahzija peenehmusi presidenta Roswelta usaizinojumi,
peedalitees pee otrá meera kogresa.

— Par Hotentotu sadumposchanos Deenwidus-Wakara Afrikā sino „Düna-Zeit.“, la Gibeona nowads islaupits no nemeerneekem, lopi aisdshihi prom un 30—40 seermeri nokauti, to starpa ari wairak Anglu un Buhru. — Gibeonā sapulz-juſchees laždi 80 wihri un 170 feeweetes ar behrueem un ſagaidot iur Witboju usbrukumu. Hendrika Witboja mahja un baſniza uſspridsinata gaisā, lai dabutu lihdsenaku ſchaufhanas lauku. Generalis Trota sino 10. (23.) nowembri par diwām jaundām laujām. Pehz wairak ſtundu zihnas Witboji atfisti atpakał. — Scuderiuni mehl nefinomi.

— Saudejumi veži neinam.
No Italijas. Italijas Lehnu pahris, tā „Dün.-Zeit.“
sesideen 13. novembrī no Romas telegrafē, laimigi ištiņis no
draudoschām nahwes bresmām. Lehniņa rati isbrauzot ee-
kuļuviški starp diviem elektrošķā eelu dzelsszēka wagoneem, bet
par laimi rati valikuški nesadragati.

No eekischsemèm.

No Peterburgas. Wize-admirals Aleksejew^s nam wis
atzelts no tahlo austriamu pahrvaldneela amata, kā pehz fah-
das wiareis pāsniegas telegramas wareja domat. Wīsaug-
stakajam ukašam „Waldibas Wehstnesi” īchahds fāturs: „Muhsu
weetneekam tahlajōs austrumōs Mehs pawehlam buht pehz ūawa
amata par walsts podomes, ministru padomes un ministru ko-
mitejas lozelli.” Echo išlabojumu tagad pāsniedz ari pate
„Kreemu iel. agent.”

— Prahwa par ministra Plehwes nonahweschau tiks isteesata Peierburgas teefu palata 30. nowembri. Apshuhdseti uſ wezo ſod. lit. 13. un 1453. pantu pamata G. Sosonows un S. M. Siforoffis.

— Konkursa jeb ūzjensibas eksamenus pēc ušnemščanas augstakās mācības eestīhēdēs esot nodomats atzelt. Tautas apgaismosčanas ministrija drīks laikā statischtot zauri jautajumu par ūjas, noberigākas fahrtibas eewešchanu pēc ušnemščanas augstskolās.

— Adeline Patti, agrāk vācuvalwēnā dziedātāja, atbraukšot 28. novembrī uz Kreweiju. Kā galmas pilsehtas amīses fini, wina mehlotees parahbit sawu vateizibū Kreweijai, kur winas māhsla raišījuse pirmos pumpurus un tadehk doschot konzertu par labu muhsu eewainoteem un slīmeem fareiwijsiem. Konzerts notilschot Peterburgā, 1. dezembrī.

No Peterburgas. Valstsbankas iissludinata bilanžē uz 1. novembris atsīhmets jauns no bankas išdarījums 20 milj. rubļus leels kreditbileschu isslaidums. Tā tad visu iſlaisto kreditbileschu kopsumma ~~neesdās~~ pēc 900 milj. rubleiem, no kāreem bankas kāpē atrodās 56,866 rbl. Valsts bankas skaidrēs selta krohjumi no jauna pawairojuschees un ~~neesdās~~ tagad pahri 1 miljardam rubļu.

— Teesleetu ministrija patlaban galigi isschlirts jautajums, ka atzelamas „us laiku eerihlotās kanzelējas preefch politisku leetu išmekleshanas“. Schis kanzelarijas usdewumi no 1. janwara 1905. g. vahrees vēž jaundā likuma, kas isdots 7. junijā 1904. p., teesas roldās un proti: teesas valatu fēwischķās eestahdēs ar schlirku preefchstahwjeem. Us laiku eerihlotās kanzelarijas weetā tils nodibinata tresķā kriminalnodala.

— Port-Arturas aissstahwju albumis. Wina Keisaristai Augstibai Leelnsasam Aleksandram Michailowitscham Iabpatizis aksaut isdot Port-Arturas aissstahwju albumu. Ussfokldams scho

darbu, galvenā iehrleetu shtaba adjutants leitnants Stronksis luhds wihsus, kureem pasihstamas waj rada personas, kas Port-Arturu aissstahwejuschas. waj tagad aissstahw, weizinat scho pashkumu, peshuhtot fotografijas un biografiskas finas. Wehlamos dabut finas par faussemes un juheas ofizeereem, achrsteem, fani-taro personalu, garidsneekeem u. z. Fotografijas un ziti materiali wehlaik tiks ar pateizibu atpakał aissuhtiti. Albumu nodomats ūadalit diwās dala. Pirmā dala eeweetos personas, kuras Port-Arturā bijuschas no kara darbu aifiklohschonas lihds zeetolfschna aplenfschanai; otrā dala — aplenkta zeetolfschna aissstahwjus. Katra dala isnahks fewisfchka isdewumā. Katriis isdewums makkas 75 kap. Pastellet to war us schahdu adresi: „Peterburgъ, главное адмиралтейство, кв. 17, г-ну Стронскому.“ Us mina wahrdū suhiami ari wiſi vaſinojumi un fotografijas. Wiſa ūaiderā pelna nahks par labu komitejai, kas laſa dahwanas preekſh flotes pastiprinoſčanas.

— 200 skolotaju luhgumi. Taganrogas apgabala tautskolu inspektoram eesneegti no 200 personām luhgumi, lai vienādā dotu tautskolotaju weetas. Swabadu weetu, kā „Prib. Krai” sino, bijuščas mahzibas gada fahkumā tikai — 4 woj 5. Tā tad išnahk uſ ūtakas weetas 40—50 kandidatu! Te teesčham war runat par pahrbagatu skolotaju skaitu, kamehr peem. Igauņijā winu beeschi aptruhkst.

No Helsingforfas. Zaur Wisaugstako manifestu, kas nodots Somijas generalgubernatoram, generaladjutantam Iwanam Obolenkskim, atlauts atlahti Somu kahrtu saeimu 23. novembri.

No Kijewas. Katastrofa us dſelszela. 9. nowembri
beenwidreeirumu dſelszelu kristinowkas stazija manewreja reſer-
was preiſchu brauzeeni. Pultſt. 9 un 14 min. bij japeenahk
no Rofjatinas paſascheeru brauzenam № 10. Ta la ſleedes
nebij brihwas, tad eebrauzomo ſemaforu aifflehdſa. Paſascheeru
brauzeens pebrauza pee ſtazijas, fur tas ſaduhrads ar preiſchu
brauzeena lokomotiwi, pee kom tapa ſadragati wairaki wagoni.
Paſascheeru brauzeena apſkahdeti wairaki wagoni; wirſkonduktors
tizis us meetas nonahmets un 5 paſascheeri ſmagi eemanoti.

No Maſlawas. Seedojuſis. Fabrikanta Morosowa atraiſne ſeedojuſi pilſehtas nabagu qahdneezibai 70,000 rublus ar noteilumu, ka par ſcho naudu jauszeſ un jaerihlo patwersme preeskeb uchadliaceem behrueem.

四百零一

No Rīgas. Lautsaimniecības veedribu zentrales leetā.
Rīgas Latviesību veedribas Lautsaimniecības Nodaka, zaur
šauv preefshneelu J. Reinfelda lgu bij eesneeguše Semkopibas
ministriālai dehl vahrbaudīšanas projektu, pehz kura preefsh
weetejām masgruntneelu lautsaimniecības veedribām buhtu di-
binajama zeentralveedriba, lai ar šis valihsību waretu wei-
zinat daschus leelakus masgruntneelu lautsaimniecīlus pasahku-
mus, preefsh kureem tagadejām atsewiščlām lautsaimniecības
veedribām truhst peeteikoschū speklu. Uš to tagad, kā „Rīg.
Av.“ sīno, no Semkopibas departamenta dabuti daschadi aizrah-
dīumi, pehz kureem nu tiks iſstrahdati nodomatās zentrales ga-
ligi statuti. Preefsh winu apspresčanas un eesneegčanas
Nodaka nodoma (ar peenahzīgo atkauju) fāault janvara widū
Midēmes lautsaimniecības veedribu delegatu faruļi

— Kara deenesīā eesaukts, ahrsta Hermana Bankina weetā, tursch atswabinats, Wolfgangson Zurr-Mühlenš. Bes tam starp kara deenesīā eesaukleem referwes ofizereem atrubās ari diņi latwēschu svehrinati adwokati: Th. Bredenfeldts no Vrjanskas un Kr. Sumbergs no Tukuma.

— Behgli. 10. novembra peewakarē ap pullsten 6 nosika, kā „B. B.” sīno, fawads gadījums pilsehtas zeetumā. Zeetuma koridoru tīhrot, diwi zeetumneeki, Semens Mitrakows un Friedrichs Sergejews usbrūta koridora usraugam Jotschisam, atnehma tam atslehgas un rewolweri un laidās behgt. Wis nom tuhlin dīsīnās pakal; Sergejewu isbewās nokert, bet Mitrakows ailbekħdsja ar wiċċu remolmeri.

— Emilia Grusit kundse, kā „D. L.“ siņo, sariņko kāru glešņu iestāhdi, no peektideenās 12. nov. fahfot. Romanowa eeld № 62, dzīhw. 25. Ta apmellejama satru deenu no pulsstien 10 lihds 2 deenā par brihwu.

